

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr.
 Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el.
 Kéziratok nem adatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartás minden garmond sor díja 20 kr.

Z E M P L É N.

Társadalmi és szépirodalmi közlöny.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes szó után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt, díszbetűs s körzettel ellátott hirdetésekért természetesen, minden centiméter után 3 kr. számítottatik.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetéseket a „Zemplén” nyomdájába küldendők.

Népkönyvtárak és háziipar.

A „Zemplén” valamelyik utóbbi számában egy „Amerikába” című iránycikk jelent meg, mely felvidékünk pusztulását és az Amerikába való tömeges vándorlást vonzóan érdekesen és a valónak megfelelően írja le. Szomorú valóság népünknek ez ijesztő mérvben való rohamos pusztulása; melynek kétségkívül legnagyobb oka a nyomor türethetetlen állapota. Azonban míg szánakozunk ez abnormis helyzet felett; elfelejtkezünk gondolkodni azon orvosságról, mely lassan ugyan, de biztos kezekkel fogja felvidékünk erkölcsi tekintetben teljesen elsüllyedt hajóját a zátonyok közül kiemelni és türethetőbb, biztosabb révpartok felé vezérelni.

Mert az kétséget nem szenvedő tény, hogy az Amerikába való kivándorlásnak oka a nyomor; de hogy e nyomornak nem a természet mostohasága egyedüli s talán legfőbb oka: az is bizonyos. Sem a közel, sem a távol multban nem találjuk fel a nyomorság azon fokát, melyet a jelenkor oly eklantás módon állít eléünk. Pedig a multban éppen úgy érte az embereket elemi csapás, mint jelenleg; éppen úgy vonult el fejeik felett a kétségbeejtő vihar mint most, a mi életünk folyamán. De akkor tudtak tünni, várni, egy jobb idő reménységébe vetett bizalommal, ma azonban Amerikának Eldorádója feledtetni az ősi földet, a régi hazát s ellenállhatlan vonzalommal viszi az áldozatokat a remélt Eldorádó helyett, a szenvedések kínos hazájába.

A mai nyomor állapota, nem annyira az anyagi, mint inkább erkölcsi motivumokban keresendő. Az anyagi helyzet nehézsége a helyett, hogy fokozott munkásságra vezetne, elkészeríti a népek ezreit és ezek a visz-

zahatást abban keresik, hogy neki adják magukat a mértéktelen pálinka ivásnak és ez annyira erőt vesz rajtuk, hogy rövid idő alatt vége van a munkás életnek, vége a szorgalomnak, vége a vagyonnak s rövid idő alatt vége a becsületnek is. A könyörületeset nem ismerő zsidó uzsorások polypkezei szélyelszedik a szegény ember utolsó vagyonát; a körülmények sulyától anyagilag megbénított egyén vagy a börtönök számát fogja szaporítani, vagy pedig megy abba az aranygazdag világba, melyet Amerikának neveznek.

És mi vár reá Amerikában? A felelet reá azt hiszem nem nehéz. Idegen föld, ismeretlen emberek, tájékozatlan szokások tárnak fel szeméi előtt; szóval a terra incognitában nem tudja magát beletalálni, de mégis, hogy megéljen, oda megy a gyarak kábító levegőjébe s szívja annak életrontó légenyét, nem bírja az isszonyu munka terheit, kidobva a korházak irtalmas falai közé: utóljára is elpusztul. Nagyön kevés azon kivándorlott szegény emberek %-ja, a kik csak annyira is legyenek képesek vergődni, hogy hazajöhessenek.

És mégis mennek a bolygó zsidóként, tovább, tovább tizével, százával, ezrével, mert itthon saját házukban őseiknek fészkeiben nem képesek többé megélni.

Nemesedjék az erkölcs, fokozódjék a lankadatlan szorgalom és akkor: nullára fog redukálódni az Amerikába vágyók óriási száma.

És midőn e tételt felállítottam, megjelzem a módokat is a melyekkel ez, habár lassan, de biztos sikerrel éri el az óhajta epedve várt eredményt.

E két igen is olcsó medecína: a népkönyvtárak és a háziipar.

Nincs, nem képzelhető oly viszontagságos természeti csapás, mely a jóra és hasznosra fogékony népeknek a megélhetés lehetőségét elzárna.

Tanítsa meg a tanító a felvidék elemi iskoláiban azon háziipari cikkeket művelni, melyeknek anyagát a munkás, saját tüzhelye körül könnyen megelheti.

Liptómegeye lakói Poroszországból jött üzereknek, saját erdeikből darabonként 2 krjával kivagdalták a bokrok és cserjék országában millió számra találtató séta botokat: az üzér elviszi hazájába megtakarítja, belakkozza, a végére tesz 1 kr. ára pléh karikat és küldi be hozzánk termékeit, mint divatcikkeket kereskedési üzleteinkbe és mi azt, ami a miénk, a mihez a legcsekélyebb utánjárással is hozzájuthatnánk: megvesszük 40, 50 krért, sőt néha többért is.

Ismertesse meg a tanító növendékeit e hasznosnak alig látszó cikk előnyeivel és akkor a magyar kereskedő megveszi a magyar sétatobot a felvidéki tót kezéből 10 krért és eladja maximo calculó 20 krért. A munkás élni fog, a kereskedő nem veszít és a vevő, tehát az ország is okvetlenül nyerend.

De nemcsak az ami hirtelenébe eszembe jutott, de édes Istenem! mennyi azon anyagnak száma, a mely semmibe nem kerül és mégis hasznos tárgygyá dolgozható fel. Fafaragás, szalmafonás, kosár- és diszműkötés stb. stb. oly biztos téli keresetforrást képeznek, melyek mellett, a nyári mezei munka árán nyert keresményből a hosszú télen át meglehet élni, sőt az adót is kifizetni.

(Vége. köv.)

T Á R C S A.

Szeretlek már.

Érzem szeretlek már —
 Mélyen vagy szívemben,
 Mint a gyöngy ott lenn a —
 Száz öles tengerben;
 Addig csodálgattam
 Elbűvölő orczád,
 Mig szívem menthetlen
 Lekötve lett hozzád.

Nem légbuborék, mely
 Csillog, s nincs, elenyész.
 Zajló érzélem ez,
 Mely nő, mint tengervész;
 Nem ábránd s tünékeny
 Képzületnek álma:
 Szerelmemnek való
 Gátolhatlan árja.

Nem futó láng, melyet
 Gyujt — s olt egy pillanat:
 Ég olthatatlanul,
 S örökké, mint a nap.
 Érzed-e e lángot?...
 Felcsapkod az égig,
 S melegével kísér
 Egy életen végig. —

Érzed-e e lángot?
 Ott lebeg köröttem:
 Óhajim, reményim
 Mint az árny követnek.
 Óhajim, reményim
 Csak te feléd szállnak,
 De félve, mikéntha
 Tolvajok volnának.

Remegve szólal csak
 Egyike is hozzád:
 Lebüvölve tartja
 Angyali szép orczád.
 S büvőkörödbe menni
 Félve merészelnék,
 Mint mikor virágot —
 Megy lopni a gyermek...

De előtted bármily
 Félő képpel állnak.
 Hidd el, ha lehetne
 Még ma ellopnának!
 Érzem, szeretlek már
 Mélyen vagy szívemben
 Mint drága gyöngy lenn a
 Száz öles tengerben.

T. T.

Dél-Tirólból.

(Folytatás.)

III.

kik még egy év előtt arra voltak kárhóztatva, hogy messze hazájukból, óriási kimerültséggel Bozenbe érkezve, három órai kocsiút árán, igen gyakran a postakocsik légvonalos, barátságtalan ketreceiben juthattak Meránba: joggal irigyelhetik tőlünk a néhány hó óta megnyílt vasuti közlekedést, melynek befektetési biztonnal gazdagon fognak kamatozni Merán és vidékének jövőjében.

A személyes kényelem czimén elég lesz annyit emlitenem, hogy naponta négyszer rándulhatni Meránba s ugyanannyiszor onnan Bozenba, festői vidéken, francia izlésben tartott díszes waggonokban, alig másfél óra alatt.

Egy szerencsés véletlen nagyban elősegítette e vállalatot, A második József császár kezdeményei után meglehetősen elhanyagolt Etsch-szabályozás új lendületet nyervén, a balparti szilárd töltések egyuttal a pálya alapépítményeivé dolgoztattak ki.

1880-ban engedélyezettett a munkát s ime a 32 kilométernyi vonal 1883. helyett már 1881. október havában adatott át a közlekedésnek.

Példás pontosság, mely a vasútépítés történetében ritkítja párját.

A pálya mentében lépten nyomon akad egy-egy omladék, egy nemesi lak, egy csonka torony, büszke várak, lakatlan kolostorok, babo-

Levelezés.

Király-Helmecz, 1882. jan. 25.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Bátor vagyok ez alkalommal tek. szerkesztő urat fölkérni, hogy sziveskedjék a következő sorokat becses lapjába fölvenni.

Kedves kötelességét kívánja teljesíteni a királyhelmeczi rom. kath. iskolaszék, midőn a nyilvánosság előtt azok irányában mély köszönetét és háláját kifejezni akarja, kik a fentnevezett község római kath. iskolája javára e hó 21-én rendezett tánczestély alkalmával részint megjelentek, részint arra segélyt nyújtottak.

Semmi sincs hazánkban oly mostoha viszonyok között, mint a népiskolák és semmi iránt sem oly közönyösek, az emberek, — mint a népnevelés iránt! Mindenfelé hangoztatjuk a művelődést, civilisatiót, ámde annak alapja letévése, megerősítése körül nem buzgólkodunk, azt nem mozdítjuk elő, azaz nem segítjük a szegény, — már majdnem adóképtelen népet, hogy iskolákat emeljen, avagy a meglévőket fentartassa; nem teszünk le tőkét, hogy azok kamataiból képesek legyenek ügybuzgó tanítókat szerezni, kik azután magasztos hivataluk mellett ne az éhhalállal küzdjenek — és mégis művelt nép akarunk lenni. — Nem így gondolkodtak, tettek és tesznek azok, kik a királyhelmeczi rom. kath. iskolaszék által e hó 21-én rendezett szerezny bál jövedelme szaporításához hozzájárultak. Ők át valának hatva és szellemülve a magasztos eszmétől — „hass, alkoss, gyarapíts s a haza fényre derül, — s „iskolát a népnek“ — hogy csak úgy lesz e haza nagygyá, ha fiai azzá lesznek a nevelés és vallás erkölcsös oktatása által; — és így a hasznosat és üdvöset a jó mulatással és kedélyt villanyozó szórakozással összekötve — pártolták a rendezett bált; és így midőn mulattak, egyuttal a temérdek csapás sujtotta szegény népet is segítézték; iskolájuk adósságát a bevétel által némileg törlesztvén.

Mindannak daczára, hogy Ungvárt ugyan ezen napon reunio tartatott, mely megyéből többen részt szoktak venni mulatságunkban, mondhatni igen fényes volt és jól sikerült.

Jelen voltak nők Ungból: Bozsikné és leánya, Berzeviczy Gizella. Helmeczről: Szentimreyné, Székelyné, Schuszterne, Pelechné, Friderné, Kligné és nővére, Kemechej Jánosné, Ferenczné és leánya, Krisztenné, Kriszten Mariska, Paulicky Lászlóné, Ferenczné, Dutkayné, Évváné s leányai. A vidékről: Geöcze-leányok, Bárczy Ilona, Pásztorné és leánya, Semseyne és leánya, Csoltkóné és leánya, Soltészné, Berczik-leányok, Moókné, Riklné, Somogyi Sándorné és lánya, Szilágyi Vilma. Ujhelyből: Bányainé, T. Terebestről: Ferberné, Szmerekovszky Mária és több mások.

A férfiak a legszebb egyetértés s barátságban töltötték az estélyt és szóval kitétek magukért, mert keveset pihentek a cigányok.

Az ujhelyi gimnázium tanárai közül négyen szivesek valának bennünket és estélyünket szintén megtisztelni, kik a többi vendégekkel együtt kedves emlékből maradnak köztünk.

nás mondákban gazdag romok, vadregényes sziklameredélyek, hóval fedett dolomitóriások, víz-esések, szóval mindaz, mi Dél-Tirol romantizmusának, a legendák és historia szövetségében — ellenállhatlan báj kölcsonöz.

Mareit Arnold tizenkettedik századbeli, elpusztult zárdája után a hatalmas Sigmund skron táru elénk, östornyokkal, roppant körfalakkal — teljes középkori pompájában.

Amott oroszlan Henrik kortársainak egykor büszke székhelye, melynek birásáért heves küzdelem folyt az eppani főurak, Trient püspökei s Tirol grófja közt.

Alatta terül el Kalter festői vidéke, melyet szépsége s termékenységeért „Tirol paradicsomának“ szerettek nevezni az ősök.

Leonburg, a Brandis grófok székhelye, a felette régi Maientburg (Vodanum) s Braunsberg mindmegannyi figyelmet érdemlő pontok.

Braunsbergől él a nép közt braunsbergi Juta asszony mondája, ki a keresztes hadakból visszatérő férjétől hűtlenségről vádoltatván, fájdalomában a legszedítőbb szírtről zuhant alá. Csábítója megúván sikertelen esengéseit, levoná ujjáról jeggyűrűjét s árulója lett vele a férjénél. De a sors megszegyeníté az aljas kalandort s Juta asszony sértetlenül élte át salto mortaléját. Ez a csodás menekvés meghatóan győzte meg a hitvest a szerető nő ártatlanságáról. A várkapolnában egy régi festményen van megörökítve az egész esemény.

A gyönyörű fekvésű Lana állomás közelében egész csoportja látható a váraknak és kastélyoknak. Szomszédságában van Trautmannsdorf is, Erzsébet királynő néhány év előtti tartozkodási helye.

Még csak Tirol váráról akarok megemlé-

A tőlünk telhető fényes elkészület és így a nagy kiadás daczára tiszta jövedelem lett az iskola javára: 60 frt.

Felülfizettek: Geöcze Bartalan 2 frt, Horváth Sándor ujhelyi tanár 1 frt, Sárhegyi Lajos gimn. tanár 1 frt, Félegyházy gimn. tanár 1 frt, Héthy Antal 2 frt, Demeter Pestről 1 frt, Schatter A. kassai tanár 1 frt, Juhász M. leleszi orsz. levéltárnok 1 frt, Szerdahelyi Alad. 1 frt, Virosztek 1 frt, Frey 1 frt, Oesterreicher 2 frt.

Midőn ez alkalommal a felülfizetők áldozatkésztségüket mélyen megköszönjük, ugyanakkor hálánkat nyilvánítjuk a m. t. összes bái vendégeknek, kik többszörösen lekötözték bennünket kegyes jóságukkal és szives jóindulatukkal, melyekért reájuk az Isten áldásait kérjük és magunkat valamint iskolánk ügyét továbbra is kegyeikbe s pártfogásukba ajánljuk.

A k.-helmeczi r. kath. iskolaszék nevében:

Somogyi Gerő

plebános, iskolaszéki e. elnök.

Nyílt szó

az „Árpád emlékszobor“ ügyében!

Mindig óvakodtam nyilvánosan szót emelni oly közügy érdekében, melynek sorsa legkevésbé függ egyes egyén óhajától, akaratától; különösen óvakodtam pedig azért, mert szavaimat sokkal jelentéktelenebbeknek ismerem, semhogy teljesen biztosítva érezhetném magamat a közvélemény laikusabb része által táplálható azon föltevés ellenében, hogy csak azért hangzanak el a pusztában szavaim, mertjérek a magyar társadalmi életben, vezérszerepet nem játszó egyéntől erednek. — Közel egy évtizede annak, hogy először javaslatba hoztam a halhatatlan és legdicsőbb Honszerző emlékszobrát, s ámbár az eszme ezrek és ezrek kebelében édes visszhangra talált, a sajtó közönye miatt csakhamar lelohadt a felköltött érdeklődés, ugyannyira, hogy maga az ügy most is ott áll, hol ezelőtt: a kezdet elején. Csak egyszerű polgári kötelességet vélek tehát teljesíteni, midőn az ügy érdekében újra szót emelni bátorkodom.

A „Pesti Napló“ által a Szent István szoboralapra megkezdett gyűjtéssel az ezredéves emlék kérdése oly irányba tereltetett, mely méltán kétségbe ejtheti mindazokat, kik az ezredéves ünnepélylyel a honalapítás világtörténelmi jelentőségű dicső eseményének megörökítését óhajtják czélba venni, elérni.

A honfoglalás eseménye Szent István szobrával meg nem örökíthető, s így az ezredéves ünnepély jogszerű tárgyát e szobor leleplezése már csak azért sem képezheti, mert az a honfoglalás eseményével semmi okozati összeköttetésbe nem hozható, s ha már épen az ő, mint az első magyar nemzeti királynak bizonyára magasztos emlékét akarnók jubileumszerűleg megünnepelni, ez csakis 118 év múlva az 1000-ik évforduló alkalmára volna ok- és időszerűleg szóba hozható; de mindaddig, s pedig a honfoglalás ezredéves ünnepére való minden tekintet nélkül, neki is csak oly következetességgel emelhetnénk szobrot, mint bármelyiknek jelesebb

kezni, mely visszavezethető a rómaiak idejébe s már ezredik évben romokban hevert. A vintschgau grófok kiépítették s róla neveztetett el az egész ország.

Még egy tekintet a három ezer méternyi szemben fekvő havas csúcsra s benn vagyunk Tirol kellő közepében, a Bozennál 60 méterrel magasabban fekvő — Meránban.

A nyájas olvasó bizonyonnyal annyit hallott és olvasott Meránról, hogy untató ismétlésekbe bocsátkoznám, ha akár historiai multját, akár gyógytani jelentőségét akarnám méltatni.

Huzamosan nem tartozkodtam benne; de annyira mégis ismerem személyes tapasztalatom után égalját, hogy kimondhatom, miszerint hőmérséke abszolút nem magasabb Gries hőmérsékénél. Ez különben általánosan elfogadott nézet, melyet igazolni fölösleges.

Hála az égnek, a tél mindkét gyógyhelyen feltűnően enyhe.

December elseje óta, majdnem félbeszakítás nélkül szebbnél szebb tavaszi napjaink vannak. A napos helyü déli órák hőmérséke gyakrabban van 20 R. fok felett, mint 16 alatt. Abból is kitűnik, mennyire átmelegsik völgyünk, hogy a huszas fokokból délután 4 vagy 5 órára is marad 11—14 fok.

Csakis ily szelid átmenetekben állják ki kedves hónapos rózsáink az éjjeli, koronkénti fagyot. Meg is látszik rajtuk reggelenkint a létért való küzdelem kimerültsége! De az első napsugárral ismét feledve van minden s utópiák nélkül árasztják gazdag kellemüket.

Életbölcsesegük megszegyenitene egy-egy bogaras philosophust.

R—A.

(Folyt. köv.)

magyar nemzeti királyaink közül. Honalapítója Magyarországának csak egy van ez Árpád, a honalapító vagy honfoglaló czime tehát egyedül Árpádot illetheti, mert ő veté meg alapjait azon államrendszernek is, melyet Szent István egész teljességében kifejtett.

Magyarok! Magyar polgárok és lelkes honleányok! Ne hagyjátok a legdicsőbb Honalapító, a halhatatlan Árpád fejedelem s hadvezéri emlékszobrának szent ügyét bukni! A honfoglalás ezredéves ünnepélyének csak a Honfoglaló szent emléke képezheti egyedüli, legjogosabb és legméltóbb tárgyát, csak ez adhat annak valódi magyar nemzeti jelleget. Vessétek ezt jól szíveitekbe s ne feledjétek soha azt, a mit Szabó Károly jeles történet-szünk „A magyar vezérek kora“ című kitűnő munkájában a honfoglalás szerencsés és dicső végrehajtására hivatott Árpád fejedelem magasztos egyéniségének jellemzésével mond, hogy: Árpád, mint a legdicsőbb honszerző és kora legnagyobb hadvezére, Árpád mint a legbölcsebb kormányzó s személyesen is mint a legnemesebb ember, kortársai hódoló elismerését és a késő maradék háláját (melyet oly kevésé igyekszünk leróni!) a legméltóbban megérdemelte, s nevének, míg magyar él, örök emléket alkotott.“

Karolja föl ez ügyet első sorban is a hazafias sajtó, a magas kormány és a főváros, hassanak lelkésítőleg s rendezzenek országos gyűjtést, mert ez emlékre, hogy az magához valóban méltó is lehessen, hároniszor, sőt négyszer több szükségeltetik, mint az eddig emelt s emelendő szobrokra.

En hiszem, remélem, hogy a legszebb siker elmaradhatlan, s a legszegényebb sorsú is sietve föláldozza filléreit, csakhogy ezen nemzeti ügy diadalra juttatásának ő is részese, előmozdítója lehessen.

Magyar polgárok és lelkes honleányok! Az idő elérkezett, föl tehát tette! — Nyujtson kövételre méltó példát először is a hazafias sajtó az által, hogy az Árpád emlékszobor alapjára széles e hazában gyűjtést indítson, s ne találkozzék egy hírlap sem, mely e nemzeti czélra gyűjtő rovatot nem nyitna s vezetne; mert csak akkor, ha ez már ténynyé vált, juttathatja biztos diadalra a szent ügyet a lelkesülni tudó áldozatkész magyar hazafiaság!

Borsodi Szilágyi Dezső.

Különfélék.

Közvacsora. A Rákóczi-emléktábla leleplezési ünnepélye költségeinek fedezésére, a sátoraljujhelyi turisták által febrárhó 4-én rendezendő közvacsora szép sikerrel kecsegtet s az emlékeztetesebb farsangi multságok egyikeül ígérkezik. A rendezőség minden igyekezettel rajta volt, hogy az ily természetű társadalmi mozgalom fötényezőit: hölgyeinket az eszmének megnyerhesse. Örömkre szolgál jelezhetni: miszerint a kitizott hazafias cél sok akadályt legyőzött s városunk lelkes hölgyei kézséggel engedtek a felhívásnak, mely ismert honleányi áldozatkészgükhöz apellált, E diszes hölgykoszoru következőkből áll: Bajusz Józsefné, Barna Bertalané, Bydeskuthy Sándorné, Borúth Elemérné, Dioszeghy Jánosné, Erényi Jakabné, ifj. Farkas Lajosné, Farkas Dezsőné, Füzy Kálmánné, Fekete Lászlóné, Gölner Lajosné, Hunyor Sándorné, Kecskés Dezsőné, Kolozs Gyuláné, Keresztessy Lajosné, Kun Frigyesné Láczy Elekné, Láczy Lászlóné, Liszy Coralie, Matolai Eteléné, Major Istvánné, Mezössy Menyhértné, Nemes Lajosné, Pintér Ferenczné, Szerviczky Ödönné, Szöllösy Gyuláné, Schön Vilmosné, Szunyogh Dezsőné, Teich Zsigmondné Valdmann Adolfné, Vályi Istvánné, Viczmándy Ödönné, Volsgruber Istvánné, Wurdá Józsefné urhölgyek. Továbbá Andreaszky Ilona, Balogh Anna, Bogay Vilma, Czigler Aranka, Csizsár Erzsébet, Chyzer Margit, Dioszeghy Erzsébet, Évva Ilon, Fejes Ilon, Fejes Iza, Hunyor Ilon, Kálniczky Ilon, Kussuth Ilon, Karsa Emma, Karsa Ilona, Kantha Bella, Major Ilon, Nemthy Ilon, Pösch Katalin, Schön Ilon, Szemere Emma, Szentgyörgyi Mariska, Szentgyörgyi Ilona, Tischler Gabriel, Vályi Emma, kisasszonyok. A rendezőség azonfelül arról is gondoskodik, hogy tulságos fizetésektől a férfi vendégeket meg kímélje, mely czélból, az étel- és ital nemüek árát a legmérsékeltebbre szabta; minden asztalt étlappal lát el s a felszámítás csak is az abban megszabott árak alapján történhetik. A közvacsorához szükséges étel- és ital nemüek (ez utóbbi, hogy egyenlő legyen készpénz utján szereztetik be a rendezőség által) a hölgyek adakozásából lett fedezve, mely áldozatkésztséghez a fenti hölgyeken kívül is számosan járultak, kiknek névsorát a végelszámoláskor fogjuk nyilvánosságra hozni. Az ételnemüek február 4-én legkésőbb d. u. 2 óráig küldendők a megyeházba, ahol a gazdaszonyoknak vállalkozott hölgyek által könnyebb kezelés végett foglalkoztatni. E helyütt szükségesnek látjuk a figyelmeztetést, hogy az edények, tévesztések elkerülése czéljából felragasztott névjegyekkel látandók el. Végül jelezük: hogy a tavali bál

alkalmá
végezté
valamin
a zenek
Enynyi
végett
nunk,
tévedés
volna,
által ér
H
ker. e
tett a
látogat
szorga
tatását
kar eb
sem te
ritó t
illetéke
összeir
ugy m
vette a
ki a f
lyén il
népnev
vizsgá
A kér
tatos
gyerm
resztet
volna.
eléged
vosnak
szolga
ünnep
ki egy
jobb
baratj
közgy
kör ti
Ferenc
tanító
Péntek
nek g
tüzése
nyek
tisztita
menny
égetés
miután
val fo
czigán
ton m
vargó
nem v
zsebr
még
caissi
perbö
izr. sz
fele r
szére
hangy
elhalá
megtá
ga a
képer
Enyi
Ödör
dr. L
Spile
lan.
detné
kéje
karán
vigal
hó r
kásos
nak:
két
ségé
férfia
nem
néma
Körü
Tiro
mint
jobb
dom
meg
külö
népis
a ma
még
fogla

alkalmából felmaradt nyereség-tárgyak vacsora végeztével a teremben el fognak árvereltetni, valamint azt is, hogy karzat-jegyek, miután azt a zenekar foglalja el, kis számmal fognak kiadni. Ennyi mind az, a mit a t. közönség tájékozása végett előlegesen is nyilvánosságra kellett hoznunk, megjegyezvén még, hogy a kik netalán tévedés vagy elnézésből meghívót nem kaptak volna, ebbeli igényeiknek e lapok szerkesztősége által érvényesíthetnek.

Hivatalos iskolalátogatás. Föt. Púza Sándor ker. esperes e napokban hivatalos látogatást tett a helybeli gör. kath. elemi népiskolánál. A látogató, mint vizsgáló közeg legelőször is a f. szorgalmi évi tankötelezettek névsorának előmutatását kívánta a tanító kartól. Persze a tanító kar ebbeli kívánalmának legjobb akarata mellett sem tehetett eleget, okul hozván azon elszomorító tényközlést, hogy a törvény szerinti illetékes előjáróság a tankötelesek evenkinti összeírását, illetőleg átadását valamint ezelőtt, ugy most is elmulasztotta. A vizsgáló jegyzékbe vette a dolgot s szóval is csodálkozását fejezte ki a fölött, hogy a megye s tanhatóság székhelyén ily primitív kérdésnek sem tétetik elég a népnevelés érdekében. Végre alapos és tüzetes vizsgálat alá vette a leány, azután a fiósztyált. A kérdésekből átalán nem sok vétetett fel, de azok alapos megválasztása s paedagógiai tapasztatos fölvetése kellő szakértelemre mutattak. A gyermekeket első pilanattól oly bizalomra ébresztette, mintha csak minden nap köztök lett volna. A látogató mind a két osztályban megelégedését nyilvánította az előhaladást illetőleg.

Jubileum. Székely József tokaji veterán orvosnak gyermekei, születésidejének 70-ik s orvosi szolgálatának 50-ik évfordulóján f. h. 30-án családi ünnepélyt rendeznek, melyen az unnepeletnek, ki egy hosszú félszázadon át szolgálta az emberiség jobb ügyét — városunkból is több tisztelője és barátja lesz jelen.

A polgári olvasókör tagjai folyó hó 21-én közgyűlést tartottak, mely alkalommal az olvasó kör tisztviselői választattak meg. Elnökké Kaszás Ferencz leköszönése folytán Vágó Gyula ref. fi-tanító választatott.

A kéménytűzek csaknem napirenden vannak. Pénteken délután is a „Vörös Ökör“ vendéglőnek gyult ki egyik kéménye. A gyakori e fajta tüzeseteknek azonban az u. n. cylinder-kémények az okai, melyeket nem lehet czélszerűen tisztítani, különösen azért, mert egy ilyen kéménybe öt-hat kúrtóág szakad belé. A kémény-égetésre pedig e télen nem volt alkalmas az idő, miután a háztetők alig pár napon át voltak hóval fódve. — Tegnap mult egy hete pedig a cigány utcában égett le egy ház. —

Lopás. M. I. törvényszéki bírónál szombaton mult egy hete a déli órákban valami csavargó csuszott be a honyhába, hol éppen cseléd nem volt s több forint értékű ezüst evőeszközt zsebre vágva, tovább állott oly ügyesen, hogy még mai napig sem sikerült nyomába jönni.

Beküldetett. Ebenspanger Friderika, kávéházi caissiere-nő, egy általa megnyert becsületsértési perből reá háramlott 20 frtnak felerészét az itteni izr. szegénygyermekeket istápoló egyletnek, másik fele részét pedig a miskolci izr. szegények részére adományozta.

Farsangi hírek. A s. - a. - ujhelyi dalárda hangversenye, mely a turisták közvacsorája miatt elhalasztatott — jövő febr. hó 18-ik napján fog megtartatni. A hangverseny végrehajtó bizottsága a működő és pártoló tagok közül következőképen alakult: Barthos Gyula, Dobiás Ede, Enyiczkey Gábor ifj. Farkas Lajos, Füzesséry Ödön, Grün József, Kapy Lajos, Képes Gyula, dr. Ligeti József, Mester István, Pataky Miklós, Spilenberg Barna. Szöllősy Sándor, Vályi Bertalan. A meghívók a napokban már szét küldetnek. Mádón az alakuló tüzoltó egylet alaptökeje javára februárhó 11-én Radics Vilmos zenekarának közreműködése mellett zártkörű táncvigalmat rendeznek. Homónnan pedig a jövő hó 11-én a Kaszinó tartja a minden évben szokásos farsangi táncmulatságát.

Vendége volt a mult napokban városunknak: Nagy Jakab jeles tilinkós, ki egymásutáni két este a „Vadászkürt“ és a „Tüzoltó“ helyiségében mulattatta a csinos számmal összegyűlt, férfiakból álló uri társaságot. Hangversenybe nem mert belefogni, mert ta-tott tőle, hogy a néma falakon kívül nem lesz egyéb hallgatója. Körülbelül jó előérzete volt.

Báró Sennyey Pál egészségi állapota Dél-Tirolban, hol családjával az egész telet tölti — mint biztos forrásból értesülünk — tetemesen jobbra fordult. Adja az ég, hogy ugy legyen!

A tanfelügyelőség figyelmébe. Közvetlen tudomásunk nincs ugyan róla, de több oldalról s megbízhatóbb forrásból jutott el hozzánk azon különös hangzású hír, hogy a n. - kázméi r. cath. népiskolában bizonyos jupiteri parancs folytán a magyarnyelv tanítása mellőztetik. Nem czélunk még most e Jupiterrel s a tárgygyal tüzetesen foglalkozni: mert meglehet, hogy a hír alaptalan;

annyt azonban mondhatunk, hogy utána nézünk a dolognak s akkor — ha való — ugyan megfujjuk a trombitát. Hisszük, hogy illetékes helyről fogunk e tárgyban nyilatkozatot kapni.

New-Yorkból január 3-ki kelettel vesszük a következő sorokat; Igen tisztelt szerkesztő ur! Nem tudom van-e tudomása arról: hogy egyeletünk működik, ha nincs, ugy vegye ezennel szives tudomásul: hogy az „Osztr. Magyar védegyelet“ 7 hónapja megkezdte működését s maig 756 ügyszámot intézett el, melyek helyszerzés, jogi- és pénzügyi felvilágosítások. Nem szándékozom most idejét az egyelet működéséről szóló jelentéssel elvenni, hanem egyszerűen attérek arra, amire kérni akarom: Mi itteni magyarok, bár távol vagyunk hazánktól, de mégis magyarok maradtunk s mint ilyenek élénk érdeklődéssel viseltetünk a hazai folyó ügyek iránt; melyekről, hogy kellőleg értesítve legyünk, több vidéki lap szerkesztőségéhez folyamodtunk ingyen példányért s mondhatom, eddig mindnyan nyílan megígérték azt s küldik is. Most a t. szerkesztő urhoz is hasonló kéréssel bátorodom folyamodni, kárpótlásul ígervén helybeli, önt s a honi közönséget érdeklő tudósításokat, de meg ha bármi fölött felvilágosítást kívánna, azt ha tehetem, a legszivesebben fogom megtenni. Mellesleg felkérem a t. szerkesztő urat sziveskednék a megye népségét becses lapjában övni attól: hogy télire és téli időben ki ne vándoroljanak, mert itt csak a legnagyobb nélkülözésnek lennének kitéve. Ha valakinek épen kedve van idegen földön szerencsét próbálni, ugy jöjjön tavaszkor, midőn a mezei munkálatok kezdődnek. Továbbá: nehogy az ügynökök rabeszelésére hallgassanak, hanem utijegyeiket a hamburgi vagy brémai főügynökségnél vegyék ki, hol meg nem csalatnak, de még pénzeiket se váltsák be utközben, mert ez is nagy veszteséggel jár. Hazafüi üdvözlettel vagyok a t. szerkesztő ur kész szolgálja: Nyitrai Emil az „Osztr. magyar védegyelet“ hivatalnok. (B'way 34.) Közöltük e levelet egész terjedelmében, különösen azért, hogy a szolgabírák, jegyzők és lelkesz urak figyelemzessék a kivándorolni akarókat az abban jelzett balkövetkezmenyekre, ha ugyan még van valami hatása az okos szónak azokra, kik egész fanatizmussal csüggnék a kivándorlás eszméjén, mely mint tapasztaljuk, nap-nap mellett mindig nagyobb tért hódít magának, különösen felvidékünk nyomorgó népsége között.

Sárospatakon f. h. 17-én, az izr. nőegylet, alaptökeje növelésére közvacsorát rendezett, mely 85 frt tiszta jövedelmet eredményezett. Az ügy élén Gottsegen Dánielné, Schweiger Mózesné és Kohn Mózesné asszonyságok állottak s a kivívott kedvező siker első sorban is az ő buzgó fáradozásuknak köszönhető.

A „Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézete“ az 1881-ik év társadalmi alkotásai közt a legkiválóbb helyek egyikét foglalja el. Julius elejével alakult meg ez intézet s már is negyven ezer forintnál nagyobb az alaptöke, melyre szert tett. Ez összegből körülbelül tizenháromezer forintot a tagok saját befizetései, törzsbetétei és kötelezvényei képviselnek, huszonhétezer forintot, részint készpénzben, részint kötelezvényekben a jótékony-ság aldozott az intézetnek. E tökével azonban a kitűzött czél még nincs elérve, sőt még alig van megközelítve. A bécsi sajtó nyugdíjintézetének, a Konkordianak, nyugdíjalapja (alig hét évi fenállása után) töb mint nyolczszázezer forint s ha a magyar sajtó igazán gondoskodni kíván jövőjéről, neki is el kel jutnia oda, hogy ez alap tökéjét százezerek szerint számíthassa. Van is kilátás reá, hogy ez intézet ügye nagy lendületet vesz. Remélni lehet, hogy az országgyűlés állandó országos segélyben fogja részesíteni, s hogy a főváros is fölveszi azon intézetek sorába, melyeket évenként hathatós anyagi s erkölcsi támogatásában részesít. Ez azonban még mind nem elég. A hirlapírodalom, mely Magyarország minden közügyét, a legtávolabb vidékét ép úgy, mint a legjelentősb központok érdekét, mindig önzetlenül fölkarolta és támogatta; mely nemzeti czélokra humanistikus intézményekre és a szükségben szenvedők megsegülésére csak az utóbbi huszonöt év alatt több milliót gyűjtött, (elég a magyar tudományos akadémiára 1860-ban, az alföldi kárárosultaknak 1863-ban, az 1848/49 ki honvédeknek 1867-ben, a honvéd menedékházra 1869-ben, a miskolci, budapesti, szegedi, alföldi stb. árvizkárosultaknak e hetvenes évek folyamán eszközölt gyűjtésekre utalni), a hirlapírodalom megérdemli, hogy ez alapjáról, melynek érdekében kéroleg fordul a közönséghez, az ország minden pontján megemlékezzenek. Vidéki pénzintézeteink, közkereseti társaságaink, melyek létesítése sok helyt egyenesen a sajtó közreműködésének köszönhető, egyesületeink, melyek a sajtó önzetlen támogatását oly sok év hosszú során keresztül tapasztalhatták, nemesen hálálhatják meg azt, ha adományaikkal, az év végén felosztásra kerülő nyeresiményükből, ez ifju intézetet, melynek pénzeit a budapesti Első pesti hazai takarékpénztár kezeli (az adományok is ide küldendők), fölkeresik s

jótékony-ságot gyakorolván, egyuttal a hazai sajtó jövőjét is biztosítani segítik.

Varannói levelezőnk írja: miszerint ott rövid időköz alatt két tüzeset fordult elő. Az első a város külső részében ütött ki s Hazay Ödön ottani birtokos pajtáját és szénakazait pusztította el s mintegy ezer forintra rugó kárt okozott. A második esti féltizenegy órakor a város belsejében és pedig az adó- és járásbíró-sági hivatalok s a templom közvetlen szomszédságában dr. Szombathy Laszlo lakásán tört ki s a lakosságnál nagy ijedelmet okozott. Daczára azonban az éjszak-nyugatról jövő erős szélnek s a mentő-szerek későn érkezésének, a tűz szerencsésre lokalizálva maradt, ugy, hogy az épület lakó részét is sikerült megmenteni, mely csaknem kizárólag a szolgabírói és városi hivatalnoki személyzet lankadatlan buzgalmának köszönhető. A leégett épület urasági volt, de a járásorvosnak is érzékeny kára esett, amennyiben a mentés alkalmával butorai megrongáltattak. — Jelzi továbbá tudósítónk: miszerint Varannón ez idő idő szerint Irsay B. Zsigmond szintársulata működik meglehetősen pártolással. Ugyancsak általa értesülünk, hogy az ujonnan alakult kaszinó-egylet, Hrehus Gyula uradalmi tisztartó közbenjárására a grófi kastélyban nyert kényelmes helyiséget, miáltal a különválás e tekintetben is előnyére szolgált.

A szinnai szolgabírói járáshoz tartozó községek kérelmére az igazságügyi miniszterium végre elhatározta ott egy külön szakaszt állítani fel a kisebb polgári peres ügyek elintézésére, mely eljárás foganatosítása czéljából — mint lapunkat értesítik — Cseley Gusztáv homonnai kir. járásbíró f. h. 19-én ott meg is jelent. Hogy minő közszükséget orvosol ezen miniszteri intézkedés, abból is kitünik: hogy az ezen szakaszhoz beosztott 48 község birája jelent meg a járásbíró üdvözlésére, ajánlva községeiket ismert igazságszeretetébe s egyszersmind kérve őt a közönség hálás köszönetének a magas kormánytól leendő tolmácsolására. Az intézmény czélszerűsége mellett tanuskodik azon körülmény is, hogy az egyedül működő kir. járásbíró alig volt képes két nap alatt felvenni az ez alkalommal beadott kereseteket, melyeknek végleges elintézése bizonyára sok munka időt veendő még igénybe.

CSARNOK.

Milyenek az udvarlók?

— Csevegés. —

Írta: Rátz István.

Ön ma ismét szóval, levert, — szemeiben nem ragyog a pajzán derülség, ajkai körül nem dereng a mosolygás bája, sugára. Olyan most mint a verőfényes őszi természet, melynek még van virága, derűje, de emlékezetünkbe idézi, hogy kevéssel előbb, több meleget árasztott, több fényt vetett maga körül. Talán ismét észbe jutott Ervin, az a csinos arcú, üres fejű báb, a kinek egyedüli érdeme az volt, hogy a legutolsó divat szerint öltözködött s plastikus ajkain mindég készen állott a bók.

Nem, azt nem érdemli meg ama könnyü véru, szívtelem piperkőcz, hogy az ön ragyogó szemei miatta teljenek meg könnyel, ajkai miatta felejtsek el a mosolygás művészetét. Látja, ő játékszernek tekintette csak az ön szívet, mely elég jó volt arra, hogy néhány unalmas perczt előlje vele, midőn reá unt, minden fájdalom nélkül összetörte s mikor darabokban hevert lábai előtt, akkor eltaposta s dobott reá egy marék szenynyet és ma ott hever egy más nőnek lábainál, elmondja mindazt, a mit ezerszer ismételt ön előtt, — hazudik annak is, mint hazudott önnek s megcsalja őt is, mint megcsalta önt.

A legtöbb férfi már nem is tekint kiöltészetnek a szerelmet, hanem alkalmi költeménynek, mely elég jó arra, hogy kisegítsen a szükségből innen van aztán hogy a házasság oly súlyos teherként nehezedik rájuk, hogy elviselésére kevés két személy. szükség van egy harmadikra is.

Különbö udvarló és szerelmes annyira különböző fogalmak, hogy egy személyben ritkán találhatok fel; — szerelmes rendszeren ügyetlen udvarló s az ügyes udvarló rendszeren nem szerelmes.

Ha nem találja unalmasnak e tárgyat ugy elmondok önnek egyetmást azokról, a kik udvarolnak, rendszer ugyan nem lesz szavaimban, mert én minden rendszerességnek ellensége vagyok, mióta azt hallottam egy szellemes ember-től, hogy „a rendszer nem egyéb mint több hason eszmének összhangba hozataa, vagy világosabban szólva: több oly összetört széknek melyen már senki sem ülhetett, egy hosszú paddá való összeszögegzése, melyen még kevésbé ülhet valaki.“

Legkellemetlenebb faja az udvarlóknak az elbizakodott, a ki egy pár szerencsés hódítás után — melyekhez szívének nincs köze — monopolizálni vél minden szívet sebből kifolyólag a bizalmasságot oly szélsőségekig viszi, a hol azt már más névvel keresztelik. Csak a keresztnevet

használja megszólításul, minden cím és forma nélkül, legfeljebb egy bájos, kedves, imádott stb. jelzőt szúr elébe, hogy a széphanzús törvényei ellen ne vétessen. Ritkán tesz vallomást, mert nem barátja a szószaporításnak, többre becsül egy egészséges ülést száz sovargó szempillantásnál, becsesebbnek tart egy rövid csókot ezer biztató mosolynál. Nagy hajlammal bír mások helyettesítésére, a szobaleány, férj, gardes-dames kötelességeit szívesen teljesíti, hogy jogait is élvezhesse. Bele avatkozik mindenbe; itél és felmagasztal egyszerre; pálcát tör az erény felett, hogy tömjént hinthessen a bűn útjára. Különbösen rendesen csinos fiú; — „chic, kel öltözik s minden mozdulata kerekded, könnyű; — lépései ruganyosak mintha szárnyai volna; csak kedvességéből helyezné lábait néha a földre. Vagy gazdag s akkor tele marokkal szórja a pénzt vagy másoktól kap apanagest, de azért megóvja a látszatot és látszólag ur; — az adósságot mindkét esetben uri minbusa kiegészítő részének tekinti s méltóságának érzetében kevés halandót méltat kegyére azok közül, a kik elég szerencsétlenek az emberiség erősebb neméhez tartozni. A kudarcot nem sokba veszi, a visszautasítást nem szégyenli, legfeljebb is beírja az illető, rosz csillagzat alatt született hölgy nevét a fekete könyvbe s lesi az alkalmat, hogy egy ügyesen kigondolt, kellő perczen szélnek bocsátott pletyka által visszaadhassa tartozását. Jel-szava: csak merni kell.

Ennek ellentéte az igénytelen udvarló, a ki mindent áldoz, de viszonzásul keveset kíván; — meglegszik a rokonszenv conservatív érzelmeivel; nagybecsüli azt a szerény helyet is, melyet részére a sors kijelölt imádottja szívének előcsarnokában s nem elzárta imádottja szívének irigység furiáit az sem, ha a választott jogait és előnyeit léha gondolkodású, élvsovár világi bitorolja. Hallgatag, zárkózott természetű ajkait nem szennyezik be a hízélgés szavai s olyan szerény mint ama görög bölcs lehetett, aki saját vallomása szerint csak annyit tudott, hogy nem tud semmit. Eris almáját nem érdemli meg, mert az Istenek rutsággal szoktak megverni, hogy külsőségekben ne keresse az érdemet s többre becsülje a tartalmas egyszerűséget, az ürességgel bélelt czifraságnál. Hiuság nem bántja, a hirt, nevet fagyos téli napnak tekinti, s legforróbb vágya a szeretet áldásos melege, melyet élvezni ritkán jut szerencséje. Belőle lesz a legjobb férj, a ki nem is annyira férj mint inkább ruhás állítója a feleségnek; csak az kár, hogy ritkán veszi magára Hymen lánczait, legtöbbször odasorakozik az aglegények rideg életü gárdájához, mert akkora batárságot nem bír magára erőszakolni, hogy tisztességes szándékát napvilágra hozza, a sorompók elibe lépjen; — aztán meg a modern levelekkel saturált hölgyek nem is tartják érdemesnek arra, hogy beletekintsenek gondolatainak műhelyébe s virágzó életüket hozzá csatolják a meg nem értett lélek szerénységéhez.

Az ellenállhatlan udvarlónak első kelléke az, hogy négylovas kocsija legyen, a bakról livrés inas nézze le a gyalogjáró publikumot; legyenek szép háttas lovai, üljön egy a nyeregben, mintha oda nőtt volna s azzal gyanusítsa a világot, hogy gazdag ember. Ugy mellesleg előnyére szolgál az is, ha külseje egy fokkal szebb az ördögnel, modora megnyerő, kedélye eleven s ajkáról könnyen folyik a patogó elcz, mely néha nélkülözheti a patschuli illatát s változatosság kedvéért pikáns is lehet. Ügyesen arrangirozott gavallértempókat, melyekről sokat beszélhet az újdonsáért epedő kapzsi közönség, szívesen követ el, mert tudja, hogy az által mindig napi renden van, beszélnek róla. Szereti az összetűzést s nem bánja, ha epilógja párbaj, (természetesen életveszély nélkül) mely érdekessé teszi s felkelti személye iránt a bámulat és rokonszenv könnyen kizsákmányolható érzelmeit s indító oka lehet újabb ismeret-ségnek. hódításnak. Ellenségei nagy számmal vannak, de nimbusának nem ártatva könnyen, csak előnyére van ezek erőteljes küzdődése, ok-talan dühöngése. Veszélyes befolyása ugy semmisíthető meg, ha Achilles-sarkát, hiuságát sebezve, neveltségessé teszik s a guny ostorával kergetik le ama piedestalról, melyre a külsőségek kultuszának hódoló könnyüvérség emelte. Különbösen jó fiú szokott lenni, a ki szívesen áldoz néhány üveg pezsgőt a barátság oltárán, szó nélkül nyitja meg erszényét a kapzsi czimborák előtt s nem számolja a bankót, ha muzsikáltatja magát, hisz ugy is világgá megy mindenek a hire.

A többszívü udvarló minden csinos arcot vallomásaival üldöz s ha nem hallgatják meg azonnal, ugy holnap már másnak mondja el, mert szerelmének fogamzása és haldoklása egy időre esik. „Szíve olyan, mint a fagygyertya, a mely megolvad a meleg első érintésére, de nem török meg soha, mert kanóc van benne”. Ma szöke az ideálja, holnap barna; tegnap a fekete szemért rajongott, holnapután az égszín kéket tartja egyedül üdveztőnek; azután meg mind a kettőt, mert képes egyszerre többet is szeretni. Szerelem, gyűlölet, imádás, megveté-

ny váltakoznak szívében, mint az aprilisi idő, a legnagyobb végtelket áthidalja egy merész ugrással s épen ezért hasonlít egy czifra palackhoz, mely a szerint változtatja színét, a mint víz, vágy tokaji bor van benne. Másképen pajzán kedélyü, a ki az élet minden fordulatait neveltség oldaláról nézi s képes magát is kigunyolni, csak hogy másokat megnevettesen. — néha ugyan kissé elveti a sulykot, de meg esik az is, hogy vele jártnak aprilist.

Legutóljára maradt a szerelmes udvarló, mert e species már kiveszőfőlen van, csak szörványosan fordul elő s ez annál természetesebb, mert a mai korszellem neveltségnek hirdeti a rajongást, lelkesedést s a szerelmet leszállítva az eszményiség csarnokából, elkeresztelte ösztönnek. De még azért mindig mutat fel a társadalom egyedeit, (igy nevezik tudományosan az egyéneket) kik hadat izenve korunk divatos nézeteinek, inkább elnevezetik magokat ábrándozóknak, mégsem mondanak le amaz érzelmről, mely a szellemes embernek kellemes szórakozás, az ostobának legyőzhetlen szenvedély, (néha megfordítva is.) — Erénye az, hogy csak egyet szeret, szíve csak egyszer nyílik s ha reményeit letépi a családás, vágyai hajótörést szenvednek az önzés, vagy haszonlesés miatt, — ugy felcsap aglegénynek s lesz a szerelmesek örökös patronusa, a ki védszárnyai alá vesz minden üldözött Romeot és Juliát s elvállalja a békitő szerepét, dühöngő apákkal és mamákkal szemben is.

Ezzel ki vannak ismereteim merítve, többet az udvarlókról nem tudok. Szavaim alapján ítélje meg, hogy az ön Ervinje, melyik fajhoz tartozott. Még csak arra kérem, foglalkozzék egyszer kisse velem is — szerénytelen kívánság ugy-e? — aztán mondja meg nekem, mit tart rólam; annyit mondhatok önnek irányadóul, hogy elbizakodott nem vagyok, mert tapasztalt kegyek nem kaptak el, ellenállhatatlan nem lehetek, mert nincs hozzá tehetségem, többszívü pedig nem akarok lenni; — legyen ön tárgyilagos s ítélje meg vajjon igénytelen vagy szerelmes udvarló lesz e belőlem?

Nyilvános számadás.

A sárospataki önkényes tüzoltó egyesület és a sárospataki főiskolai önkényes tüzoltó-egyesület által f. évi jan. 14-én rendezett táncvigalmról. Bevétel 112 db. belépti jegy eladásából . . . . . 112 frt — kr. felülfizetésekből . . . . . 106 frt 14 kr. Összesen 218 frt 14 kr.

Kiadás . . . . . 101 frt 89 kr. Maradt tiszta jövedelem 116 frt 25 kr. A 116 frt 25 krnyi tiszta jövedelem két egyenlő részben megosztott a polgári- és főiskolai tüzoltó-egyesület között.

Midőn a fentebbi számadást közzéteszük, nem mulaszthatjuk el egyszermind, hogy a két egyesület nevében hálás köszönetünket ne fejezzük ki mindazoknak, akik megjelenésük által a bál fényes sikeréhez hozzájárultak, valamint különösen azon uraknak és hölgyeknek, kik felülfizetéseik által a két egyesület pénztárát gyarapították. Felülfizettek: Bogay Zsigmond a sárospataki t. o. egyesület főparancsnoka 20 frt, dr. Kun Zoltán a sárosp. t. o. egyl. alparancsnoka 15 frt 14 kr. dr. Lengyel Endre a sárosp. t. o. egyl. választmányának elnöke 10 frt, br. Vay Miklós ő méltóságosága 10 frt. Vay Henrikné ő méltóságosága 10 frt, dr. Ballagi Géza a sárp. főiskolai ö. t. o. egyesület parancsnoka 5 frt. Föt. Desseffy Sándor esperes-plébános 4 frt Meczner Rudolf főbíró 4 frt, dr. Ligeti Adolf 3 frt, dr. Rik Gusztáv 2 frt, Jakobs Gusztáv 2 frt, Weiss Sándor 2 frt. Goldstein Mór 2 frt. Továbbá 1 frtot fizettek felül: Kérészy István, Szinyei Endre, Trócsányi Bertalan, Molnár Lajos, Brzorád Rezső, dr. Bacsoni Lajos, Balogh József, Philipp Károly, Barthos Gyula, Steinfeld Béla, Galgóczi Barna, Révész J. Imre, Zboray Károly, Reményi Vendel, Gottsegen Dániel; 50—50 krt: Szeremley Gábor és Perez Sámuel.

Sárospatakon, 1882. jan. 26.
L. Nagy Sándor, bálbiz. ellenőr. Pavletits Gyula, bálbiz. pénztárnok.

Nyílt levél

Pékáry Gyula barátomhoz.

Kedves Barátom!
Az „Ugró gőzmalom” tárgyában, a helyszínen tartott szakértői bírói becsü fogonosítása alkalmával, Bernáth Győző ur, eljárt szakértőbecsüs, 10 o. é. frtban megítélt napidíját szabad rendelkezésemre bocsátotta. — Miután meggyőződésem, hogy ez összeget, nemesebb és hazafiasabb célra, mint II. ik Rákóczi Ferencz emléktáblája felállításának költségeire nem fordíthatom, tehát van szerencsém azt hozzád, mint a turisták pénztárnokához, átküldeni.

K.-Helmecz, 1882. jan. 26. hived

Miszák István, ügyvéd.

A midőn a fent jelzett becses adományt ezennel nyilvánosan s a hazafias ügy nevében köszönettel nyugtatom, egyszermind közzéteszem azon adományösszegeket, melyek a tavali kimutatás után érkeztek kezemhez.

1. A fent közzétett levél kíséretében	10	—	kr.
2. Komárom város tanácsa által	10	—	—
3. N.-Kanizsa városa által	8	—	—
4. Háromszék megye alispánja útján	8	20	—
5. Stépán Gábor úrtól a leleplezési költségekre	20	—	—
Összesen	56	20	—

S.-a.-Ujhely jan. 28.

Pékáry Gyula.

Nyílttér.

E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Graupart J. Friedman Johanna

Budapest S.-a.-Ujhely

J E G Y E S E K .

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos

B O R U T H E L E M É R .

Főmunkatárs: FARZAS BERTALAN.

J K 3907. szám.

881

Árverési hirdetés.

A szerencsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Brüll Henrik és fia budapesti czég végrehajtó felperesnek, Gróf Bombelles Lajos girincsi lakos, nagybirtokos ellen 7575 frt 62 kr. és járuléka iránti végrehajtási ügyében, Gróf Bombelles Lajosnak a girincsi 1. év Kicsésési 28 sz. tjkben tulajdonul felvett ingatlanokra és pedig a Girincsi 1 sz. tjkben a 36—63. sorszárok alatt jegyzett, és az 1880. június hó 12-én felvett végrehajtási jegyzőkönyv 1—45 folyó számai alatt részletesen körülírt, 200713 frt 50 krra becsült és ugyan azon végrehajtási jegyzőkönyvben 46—68 folyó szám alatt felvett és a kis-csészi 28 sz. tjkben a 1. 13—30 sorszárok alatt részletesen körülírt 66352 frtra becsült azon ingatlanaira, melyek a hivatkozott és ezen könyvi hatóságnál az érdekeltek és venni szándékozók által bármikor megtekinthető végrehajtási jegyzőkönyvben végrehajtásilag megbecsültek és össze irattak, a végrehajtási bírói árverés elrendelvéten, azon ingatlanok az alábbi árverési feltételek mellett eladatni fognak.

Az árverés a girincsi 1 számu tjkben jegyzett ingatlanokra s tartozékaira és pedig az I. árverés 1882. májushó 1-ső napján d. e. 10 órája, és a II. árverés 1882. júniushó 30. napja d. e. 10 órájára Girincsi község házához, a kis-csészi 28. sz. tjkben jegyzett ingatlanokra az I. árverés 1882. májushó 2. napja d. e. 10 órája és a II. árverés 1882. júliushó 3-ik napja d. e. 10 órájára ugyancsak a község házában tüzetik ki, hová s mikorra az árverezni kívánók meghivatnak.

1-ör Kikiáltási ár a becsár és pedig a girincsi ingatlanokra 200713 frt 50 kr., a kis-csészei birtoké 66352 frt, melyen alul az árverésre kitézőtt ingatlanok az első árverésen elnem adhatók sőt a girincsi 1. és 3. sz. tjkben jegyzett, ingatlanok 80000 frt a kis-csészi 28. sz. tjkben jegyzett, ingatlanok 20000 frton alul később sem, egyáltalán el nem adható.

Az árverés első sorban a girincsi ingatlanokra tartatik meg.

2-ör Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-at készpénzben vagy ovadék képes papirokban a kiküldött kezéhez letenni az osztrák magyar bank azonban jogosítva van bánat pénz letétele nélkül is árverezni.

3-ör Vevő köteles az árverés alá kerülő birtokok vételárát külön-külön és pedig a girincsi 1. sz. tjkben foglalt ingatlanok vételárát 3 egyenlő részletben úgy mint az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó két hónap alatt a második részlet ugyanazon naptól számítandó 4 hó alatt; a harmadikat ugyanazon naptól számítandó hat hónap alatt; a kis-csészi 28. sz. tjkben foglalt ingatlanok vételárát pedig három egyenlő részletben úgy mint: az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított egy hónap alatt, a másodikikat ugyan azon naptól számított két hónap és a harmadikat ugyan azon naptól számított három hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba lépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. járásbírósg mint tkönyvi hatóságnál lefizetni, a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni az osztrák magyarbank a girincsi tjkönyvben foglalt ingatlanok vételárából feltétlenül s egészben nyer kielégítést a bírói eljárás költségei kivételével, ugyszintén a kis-csészi birtokok eladási vételárából is egészen öt illeti első sorban a kielégítés.

4-er Vevő a megvett ingatlanok birtokába és hasznélvezetébe az árverés jogerőre emelkedése napjától lép, mely időtől fogva a birtokkal járó terhek is már öt illetik.

5-ör Vevő köteles az épületeket a birtokba lépés napjától tüzkárellen biztosítani.

6-ör A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-er A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlanok az érdekeltelek bármelyikének kérelmére a prts 459 §-a értelmében a vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett újabb árverés alá bocsátatni és csupán egy határidőnek kitűzése mellett a becsáron alul is eladatni fognak azon esetben, ha vevők bármelyike, a vételár pontosan nem fizetné, bánatpénzüket vesztik s az, az osztrák magyarbank javára esik feltétlenül.

A további árveréseknél is, a jelen árverési feltételek kötelezők.

Ezen árverési feltételek potlásául az árverési kérvényhez képest, megállapítatik, mikép a girincsi és kis-csészi ingatlanok külön árverés tárgyát képezik.

Végül az ezen kir. jbiróság székhelyén vagy annak közelében nem lakó jelzálogos hitelezők részére, kik a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésök végett a törvény-szék székhelyen megbízottat nem rendelnek s annak nevét és lakását az eladásig be nem jelentik, valamint az ismeretlen tartozkodási jelzálogos hitelezők részére ugy gondnokul Vitányi Bertalan szerencsi ügyvéd kineveztetik.

Kelt a szerencsi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságnál 1882 évi deczemberhó 22-én

Tóth Pápay, kir. ajrásbíró.

Hirdetmény.

A Zemplénmegyei keresk.-ip.-termény- és hitelbank

részéről közhírré tétetik hogy a betétek útáni kamatlábat

öt az az 5% tolira

leszállította; erről a betevő felek az alapszabályok 122 §-a értelmében azon hozzáadással értesítettnek, hogy betéteik meghagyása vagy felmondása, esetleg felvétele iránt az intézetnél 15 nap alatt jelentkezzenek; az addig nem jelentkezőkről pedig az fog feltételeztetni, hogy a hozott határozatot elfogadták, illetve a kamat leszállításba belenyugodnak és korábbi betéteik 1882 év Márczius hó 1-ső napjától kezdve 5% tolival fognak kamatoztatni.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1882. év januárhó 28-án.

1-2

Az igazgatóság.

HÁZ BÉRBEADÁS

A „pataki“-utcán fekvő ez időszerint honvéd törzstiszti lakásul szolgáló 164 számú földszintiház, valamint a helybeli honvédszólóalj irodáinak elhelyezéséül szolgáló udvari laképületek a gyümölcsös kerttel együtt

f. é. april hó 24-ik napjától kezdve bérbeadandó

lévén; bérteni szándokozók a bérlet feltételei iránt alóírt tulajdonosnál felvilágosítást szerezhetnek.

1-3

Hunyor Sándor.

Ezer darab névvel ellátott számla 4 frttól feljebb.

ZEMPLÉN

KÖNYVNYOMDÁJA

ajánlja magát mindennemű

könyvnyomdai munkák

ugymint:

Könyvek,

Folyóiratok, Levélfejek,

GYÁSZJELENTÉSEK,

Szabaduló és tanulólevelek,

Borítékok,

Gazdasági,

társulati, pénzügyi,

közjegyzői, ügyvédi és kereskedelmi

NYOMTATVÁNYOK

gyors olcsó és pontos elkészítésére

Nyugták,

Eljegyzési kártyák

FALRAGASZOK,

Esketési meghívók

Számlák,

Száz darab névjegy 50 krtól 1 frt 20 krig.

Ezer darab levélboríték címmel 3 frt 50 kr.

Száz darab esketési meghívó borítékkal együtt 2 frt 50 kr.

Hirdetmények.

Egy helybeli, tanítónő-képezdét végzett, jó házból való kisaszszony a francia és angol nyelvből néhány órát kíván adni. Bővebb értesítést Lövi Adolf könyvkereskedése nyujt.

Csász. kir. osztr. szabadalommal

és porosz királyi miniszteri jóváhagyással.

Dr. Borchardt illatos növény-szappan, a testbőr szépitésére és jobbitására, elismert hatékonysága minden bőrkütséknél, eredeti csomagolásában bepecsételve 42 kr.

Dr. Lindes tanár növényi rudacs-kenőcs, a haj fényét és ruganyosságát fokozza és egyszerűsíti az oldálhaj összetartására is alkalmas; eredeti darabokban 50 kr.

Dr. Beringuer fő-gyökér-hajolaja, a haj és szakáll sűrűsítésére és fenntartására 1 palack, ára 1 o. é. frt.

Dr. Koch növényeczkorkál, ismert jelességét háziaszer hűtés, rekedség nyálkásodás és to-rokkarczolásnál stb. 70 és 35 kros eredeti dobozokban.

Dr. Hartung Chinai-hajolaja, a haj növesztése és szépitésére peccsételt és pohárban bélyeg-zett üvegekben ára 85 kr.

Dr. Suin de Roumard zamatos fog-szappana, a fogak és a foghús épentartására és tisztítására a legáltalánosabb és legbiztosabb szer; 1/1 és 1/4 csomagokában á 70 és 35 kr.

Balzsamos olajbogyó-szappan, a bőr finomsága és puhaságára életű és tartós befolyása által tünik ki; 35 kros csomagokban.

Dr. Beringuer zamatos korona-szesze, értékes illat- és mosóvíz, mely az ételszer-veket erősíti és üdíti; eredeti palackokban á 1 frt. 25 kr. és 75 kr.

Jeder testvérek balzsamos földi-diólaj-szappana, darabja 25 kr. 4 db. 1 csomagban 80 kr. Különösen családoknak ajánlható.

Dr. Hartung növény-kenőcs, a haj növés felköltésére és felélesztésére, bepecsételt és üvegben bélyegzett tégelekben á 85 kr.

Az egyedüli elárustítás mellett: **Sátoralja-Ujhelyben**

Szentgyörgyi Vilmos urnál,

valamint az ország több gyógytárában s nagyobb gyarmat és disztribútió üzleteiben.

Hamistások ellen különösen óvást tesszünk.

Rajmond és társ,

es. kir. szabadalom-tulajdonos **Berlinben.**

7-8

A zemplénmegyei

kereskedelmi, ipar, termény- és hitelbank

részvényesei folyó évi februárhó 26-án

Sátoralja-Ujhelyben, a megyeház kis termében

délután 2 1/2 órakor tartandó

XII-İK RENDES KÖZGYÜLÉSRE

tisztelettel meghivatnak.

T Á R G Y Á K :

1. A közgyülesi elnök és a jegyzőkönyv-hitelesítők, valamint a szavazatszedő-bizottság megválasztása.
2. Az igazgatósnak üzleti jelentése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. Az évi mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és az osztalék kiszolgáltatása iránti határozat
5. Az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak adandó felmentvénye.
6. Az igazgatóság két tagjainak az alapszabályok értelmében választása.
7. A felügyelő bizottság választása, az alapszabályok 70-ik §-d értelmében.

Minden részvényes, ki akár személyesen, akár meghatalmazott által a közgyülesen részt venni kíván, felkéretik, hogy az alapszabályok 31-ik §-a értelmében részvényeit a le nem járt szelvényekkel együtt, a közgyülest megelőző napokban az igazgatóságnál elismervény mellett letéteményezni sziveskedjék.

Kelt Sátoralja-Ujhelyben, 1881. januárhó 28-án.

1-3

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

S.-a.-ujhelyi takarékpénztár részéről közhírré tétetik, hogy a betétek utáni legmagasabb kamatlábat 1882. januar 1-től

5 azaz öt száztólira

leszállította, miről a külön értesítést nem nyert betevő felek azon megjegyzéssel értesítettnek, hogy szabadságukban van folyó év február 1-ig betéteiket felmondani.

S.-a.-Ujhely, 1882. jan. hó 14-én.

Az igazgatóság

DIÓSZEGHY JÁNOS.

MEGHIVÁS.

A „Hegyalja-Mádi takarékpénztár“ részvényesei 1882. februárhó 15-ik napján délelőtt 10 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendes közgyülesre

ezennel tisztelettel meghivatnak.

Tanácskozás tárgyai:

1. Igazgatósági jelentés a lefolyt üzleti évről.
2. Felügyelő-bizottság jelentése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Netalán előforduló indítványok.

Kelt Mádón, 1882. januárhó 25-én.

Az igazgatóság.